

AUTOGUVERNAREA PE ȚARĂ A ROMÂNILOR DIN UNGARIA
MAGYARORSZÁGI ROMÁNOK ORSZÁGOS ÖNKORMÁNYZATA

✉ 5700 Giula, str. Eminescu nr. 1. Cp.: 165 ☎ 66/463-951

✉ 5700 Gyula, Eminescu u. 1. Pf.: 165 ☎ 66/463-951

E-mail: atru@mail.globonet.hu www.atruroman.hu

ELŐTERJESZTÉS

a Magyarországi Románok Országos Önkormányzata
Közgyűlésének
2022. november 30-i ülésére

Iktatószám: 12/22/8/2022.

Készítette: dr. Szász Matilda

Tárgy: Döntés Eminescu emléktábla kihelyezéséről

Szavazás módja: egyszerű többség

Előzetesen tárgyalja: MROÖ Kulturális és Ifjúsági Bizottsága

Melléklet: *Eminescu emléktábla tervezet (1 db), elhelyezés és műszaki leírás (1 db)*

Tisztelt Közgyűlés!

A román irodalom kiemelkedő képviselőjéről, Mihai Eminescu költőről kapta nevét Gyula városában az az utca, amelyben a Magyarországi Románok Országos Önkormányzata (*a továbbiakban: MROÖ*) székhelyének épülete található.

A méltán híres költő emlékére tiszteletreméltó, értékörző és értékteremtő kezdeményezésként megvizsgálásra került az MROÖ székhely épületén Eminescu emléktábla kihelyezésének lehetősége.

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 109. § (1) bekezdése értelmében művészeti alkotás közterületen, valamint önkormányzati tulajdonú épületen való elhelyezéséről a település önkormányzatának képviselő-testülete dönt. Továbbá, ugyanezen jogszabály 109. § (2) bekezdése rendelkezik arról, hogy „*a döntéshez a műalkotás művészi értékére vonatkozóan szakvéleményt kell beszerezni*”, illetve a 109. § (3) bekezdése szerint „*nem önkormányzati tulajdonú épületen lévő művészeti alkotásokat az illetékes önkormányzat képviselőtestülete - szakvélemény kikérésével - védeni köteles, új elhelyezés esetén véleményezési joga van.*”

Gyula Város Önkormányzata Képviselő-testületének a köztéri művészeti alkotások és emléktáblák elhelyezésének rendjéről szóló 46/2019. (XII.13.) rendelete további rendelkezéseket, feltételeket tartalmaz a városban kihelyezendő emléktáblákra nézve.

A fentiekben felsorolt szabályokra tekintettel az emléktábla kihelyezésének előzetes feltételeit illetően az OMSZI Nonprofit Kft. szakvéleményének kikérése és a Békés Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztálya jóváhagyásának beszerzése volt

szükséges. Ezek birtokában, valamint Gyula Város Önkormányzatának Képviselő-testülete részéről támogató (engedélyező) döntéssel helyezhető ki Eminescu emléktábla az MROÖ székhely épületének külső homlokzatán. A jelen előterjesztés mellékletét képező Eminescu emléktábla tervezet benyújtásra került Gyula Város Önkormányzata részére engedélyezés céljából.

Amennyiben az emléktábla tervezet kihelyezése engedélyezésre kerül javasolt a költő születése évfordulójának alkalmából 2023. január 15-én a tábla felavatása az MROÖ részéről, ünnepélyes keretek között.

Fentiek alapján kérem a tisztelt Közgyűlést az előterjesztés megtárgyalására, illetve az alábbi határozati javaslat elfogadására.

HATÁROZATI JAVASLAT

A Magyarországi Románok Országos Önkormányzatának Közgyűlése úgy dönt, hogy jelen előterjesztés mellékletét képező Eminescu tábla tervezetet elfogadja és – a szükséges jóváhagyások, engedélyek megléte esetén – az emléktábla MROÖ épületének való kihelyezését támogatja, továbbá, az emléktábla elhelyezésének költségeit az MROÖ 2022. évi költségvetésének terhére biztosítja.

Határidő: értelemszerűen

Felelős: Kozma György elnök

Gyula, 2022. november 21.

Kozma György s.k.
elnök

AUTOGUVERNAREA PE ȚARĂ A ROMÂNILOR DIN UNGARIA
MAGYARORSZÁGI ROMÁNOK ORSZÁGOS ÖNKORMÁNYZATA

✉ 5700 Gyula, str. Eminescu nr. 1. Cp.: 165 ☎ 66/463-951

✉ 5700 Gyula, Eminescu u. 1. Pf.: 165 ☎ 66/463-951

E-mail: atru@mail.globonet.hu www.atruroman.hu

Alkotó megjelölése: Csőke Péter kőfaragó

Elhelyezés:

Az emléktábla az MROÖ székházának (5700 Gyula, Eminescu u. 1.) Eminescu utca felőli külső falára, a bejárat kaputól balra kerülne kihelyezésre: a kerítés kapu felőli első bélétebe. Rögzítése 4 db díszcsavarral kerülne megoldásra. Az emléktábla alatt koszorúkampó kerülne rögzítésre.

Műszaki leírás:

Az emléktábla elhelyezésével Mihai Eminescu legismertebb román költőnek állítanánk emléket.

Mihai Eminescu (1850. január 15. – 1889. június 15.) életrajza:

Mihai Eminescu mindmáig a román költészet legnagyobb alakjának tudják hazájában és a világirodalomban is. Több ízben volt szerkesztő is. Kiemelkedő irodalmi személyiségek nemcsak kedvelték, hanem mindig elismeréssel is szóltak róla. Legismertebb író-kortársai – mint Caragiale és Slavici – már életében a legnagyobb román költőnek tartották. A kor, amelyben költészete kialakul, a XIX. század hetvenes évei és nyolcvanas éveinek eleje. Ez Európa-szerte a romantika végső virágkora.

Kitűnő elméleti tanulmányokat, elemző kritikákat ír. Tiszta elméjű, képalkotásaiban szemléletes, maga alkotta mesevilágaiban is az összhangzó szépséget megvalósító művész volt. A költők akkor is szerették, ha nem is értették eredetiben verseit, csak tolmácsok, nyersfordítások útján találkoztak vele. Alig van olyan európai nyelv, amelyre műveit ne fordították volna le. Magyarra már életében is fordították. A halála óta eltelt több mint száz év alatt ötven költőnk is tolmácsolta líráját, mesevarázsú epikáját és okos elméleti műveit is. Kétségtelen: világirodalmi jelentőségű nagy alkotóegyéniség.

A tábla anyagának, méretének, színének, betűtípus meghatározása:

Az emléktábla 60*40 cm méretű, ruszkai márványból készülne, melyen (bronz)barna színű „romano” típusú betűvel íródna román és magyar nyelven a költő egyik idézete valamint az emlékművet állító megnevezése a költő neve, születésének és halálának éve, középen a költő arcképe lenne elhelyezve dombornyomott kivitelezésben.

AUTOGUVERNAREA PE ȚARĂ A ROMÂNILOR DIN UNGARIA
MAGYARORSZÁGI ROMÁNOK ORSZÁGOS ÖNKORMÁNYZATA

✉ 5700 Gyula, str. Eminescu nr. 1. Cp.: 165 ☎ 66/463-951

✉ 5700 Gyula, Eminescu u. 1. Pf.: 165 ☎ 66/463-951

E-mail: atru@mail.globonet.hu www.atruroman.hu

Alkotó megjelölése: Csőke Péter kőfaragó

Elhelyezés:

Az emléktábla az MROÖ székházának (5700 Gyula, Eminescu u. 1.) Eminescu utca felőli külső falára, a bejárat kaputól balra kerülne kihelyezésre: a kerítés kapu felőli első bélétebe. Rögzítése 4 db díszcsavarral kerülne megoldásra. Az emléktábla alatt koszorúkampó kerülne rögzítésre.

Műszaki leírás:

Az emléktábla elhelyezésével Mihai Eminescu legismertebb román költőnek állítanánk emléket.

Mihai Eminescu (1850. január 15. – 1889. június 15.) életrajza:

Mihai Eminescu mindmáig a román költészet legnagyobb alakjának tudják hazájában és a világirodalomban is. Több ízben volt szerkesztő is. Kiemelkedő irodalmi személyiségek nemcsak kedvelték, hanem mindig elismeréssel is szóltak róla. Legismertebb író-kortársai – mint Caragiale és Slavici – már életében a legnagyobb román költőnek tartották. A kor, amelyben költészete kialakul, a XIX. század hetvenes évei és nyolcvanas éveinek eleje. Ez Európa-szerte a romantika végső virágkora.

Kitűnő elméleti tanulmányokat, elemző kritikákat ír. Tiszta elméjű, képalkotásaiban szemléletes, maga alkotta mesevilágaiban is az összhangzó szépséget megvalósító művész volt. A költők akkor is szerették, ha nem is értették eredetiben verseit, csak tolmácsok, nyersfordítások útján találkoztak vele. Alig van olyan európai nyelv, amelyre műveit ne fordították volna le. Magyarra már életében is fordították. A halála óta eltelt több mint száz év alatt ötven költőnk is tolmácsolta líráját, mesevarázsú epikáját és okos elméleti műveit is. Kétségtelen: világirodalmi jelentőségű nagy alkotóegyéniség.

A tábla anyagának, méretének, színének, betűtípus meghatározása:

Az emléktábla 60*40 cm méretű, ruszkai márványból készülne, melyen (bronz)barna színű „romano” típusú betűvel íródna román és magyar nyelven a költő egyik idézete valamint az emlékművet állító megnevezése a költő neve, születésének és halálának éve, középen a költő arcképe lenne elhelyezve dombornyomott kivitelezésben.

Mihai Eminescu

1850 – 1889

*„Căci moarte nu există,
și ce numești tu moarte,
E-o viață altfel scrisă
în sfânta firii carte.”*

*„Mert halál nincsen,
s mit halálnak nevezel,
Az másképpen írt élet
a lét szent könyvében.”*

AUTOGUVERNAREA PE ȚARĂ A ROMÂNILOR DIN UNGARIA
MAGYARORSZÁGI ROMÁNOK ORSZÁGOS ÖNKORMÁNYZATA

2023